

Βοϊράνη

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΔΡΑΜΑΣ

Η ΠΡΩΤΗ ΜΑΣ ΕΚΔΟΣΗ

Αγαπητοί συγχωριανοί μας απανταχού Αγιοθανασίτες.

Είμαστε στην ευχάριστη θέση να σας αναγγείλουμε ότι ο Πολιτιστικός και Μορφωτικός Σύλλογος Αγίου Αθανασίου έκεινά μας νέα δραστηριότητα από σήμερα. Σε πειραματικό στάδιο θα εκδει τάσσε δύο μήνες εφημερίδα που θα απευθύνεται σ' όλους τους συγχωριανούς μας, όπου κι αν βρίσκονται.

Σκοπός της εφημερίδας, που για λόγους ιστορικούς την ονομάσαμε "Βοϊράνη", θα είναι η ενημέρωση των συγχωριανών μας, πάνω σε ενδιαφέροντα πολιτιστικά, ιστορικά και κοινωνικά θέματα του χωριού μας αφορούντα όλους. Θα είναι ακόμη η επισήμανση προβλημάτων, αναγκών και ελλείψεων, καθώς και η βοήθεια των προσπαθειών δραστηριοτήτων των διαφόρων παραγόντων, υπηρεσιών και συλλόγων του χωριού μας.

Κυριότερος δύναμη στόχος της είναι η πληροφόρηση των συγχωριανών μας που ζουν μακριά μας, για το που μερινέται στο χωριό μας.

Δηλώνουμε υπεύθυνα και ειλικρινά, ότι η εφημερίδα μας θα μείνει μακριά από πολιτικές σκοπιμότητες και αντιπαραθέσεις.

Δεν θα διστάσουμε, μέσα από τις σπλεξ της, να επαινέσουμε αυτόν που βοηθά το χωριό μας, όποιος κι αν είναι. Από την άλλη δύναμη με αντικεμενικότητα θα επικρίνουμε οποιαδήποτε είναι αντίθετος, αδιάφορος ή άδικος με τα συμφέροντα του χωριού μας.

Θα υπάρχει μέσα στην εφημερίδα μας χώρος ειδικός για τους αναγνώστες μας, όπου θα μπορεί οποιοσδήποτε να κάνει την κριτική του.

Σ όπιον θα προσπαθήσει να δώσει πολιτικό χρώμα στην εφημερίδα, εμείς οι υπόλοιποι θα τους δώσουμε την απάντηση. Θα του πούμε: "Φτάνει πια! Όχι άλλος χωρισμός ματαξύ μας,

εξαιτίας πολιτικών αντιλήψεων. Ας πάψουμε πια να είμαστε χωρισμένοι σε φατρίες. Μας ενώνει κάπι πολύ σημαντικό. Το καλό του χωριού μας. Για αυτό πρέπει να αγωνιστούμε".

Αγαπητοί μας συμπατρίτες,

Το χωριό μας αριθμεί 5000 περίπου κατοίκους. Οικονομικά είναι από τα πλουσιότερα της περιοχής μας.

Οι κάτοικοι του είναι φιλόξενοι, φιλόποιοι, δραστήριοι, δημιουργικοί με ελεύθερο φρόνιμα και πνεύμα. Αυτές τις αρετές μας ας εκμεταλλευθούμε.

Η πολιτιστική μας κληρονομιά είναι αρκετά πλούσια, μα και το χωριό μας είναι προσφυγικό. Άνθρωποι που ήρθαν από την Αν. Ρωμαία, από την Μ. Ασία, από τον Πόντο κουβαλάνε όλοι τους μια πλούσια κληρονομιά που πρέπει να τη διαφυλάξουμε και να την πλουτίσουμε. Θα επιχειρήσουμε με τη βοήθεια όλων να καταγράψουμε τις ίνήμες των προσφύγων και να σας θυμίσουμε τα ήθη και έθιμα του χωριού, που σβύνουν με το πέρασμα του χρόνου.

Νιώθουμε μεγάλη ικανοποίηση που θέτουμε σε κυκλοφορία το πρώτο φύλλο της "Βοϊράνης".

Ελπίζουμε ότι η προσπάθειά μας να τύχει ανάλογης υποδοχής από τους συγχωριανούς μας, αν όχι για την ποιότητά της (μια και όσοι θα γράψουν θα είναι εραστέχνες δημοσιογράφοι) τουλάχιστον για τους σκοπούς που θέλει να υπηρετήσει. Στην δραστηριότητα μας αυτή ζητούμε τη συμπαράσταση όλων των Αγιοθανασίτων.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΔΡΑΜΑΣ

Ο Άγιος Αθανάσιος σήμερα (αεροφωτογραφία Μιχ. Καραπερίδη)

ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΡΑΜΑΣ

(παλιά Βοϊράνη, Μπόριανη)

Είναι βέβαιο ότι η γνώση της ιστορίας ενός τόπου από τους κατοίκους του, αποτελεί συστατικό παράγοντα αυτογνωσίας γι' αυτούς και απαραίτητο εφόδιο για την στοιχειοθέτηση της ταυτότητας και της φυσιογνωμίας αυτού του τόπου.

Είναι πολύ γνωστή και πολύ παραστατική η φράση του Ευριπίδη: "Ολβιος δστις ιστορίας μάθησιν", όπου ταυτίζεται η ευτυχία με την ιστορική γνώση.

Τα κύρια και βασικά ερωτήματα που πλανώνται και έχουν σχέση με την ιστορική μας ταυτότητα, είναι ποιοί ήταν οι πρώτοι κάτοικοι της περιοχής, πότε έζησαν σ' αυτήν, ποιά η ονομασία της, ποιά η εξέλιξη της ζωής και ποιά τα ιστορικά γεγονότα που επέδρασαν στην διαμόρφωσή της.

Ακολουθεί ένα σύντομο ιστορικό χρονικό, όπου θα επιχειρηθεί να δοθεί μια απάντηση στα πιο πάνω ερωτήματα, σπριγμένη κυρίως σε γραπτές ιστορικές πηγές, αλλά και σε αφηγήσεις ηλικιωμένων κατοίκων του χωριού.

Είναι ιστορικά διαπιστωμένο ότι σ' αυτήν την περιοχή, που κατά τον Δραμινό

ιστορικό - Δικηγόρο Β. Πασχαλίδη πην χαρακτήριζε πάντα ή ασύγκριτη μεγαλοπρέπεια και το ασύνθετο φυσικό κάλλος", οφειλόμενο κυρίως στο πλήθος των πηγών νερών της και την πλούσια και πυκνή βλάστιση, εγκαταστάθηκαν κατά την προϊστορική περίοδο και συγκεκριμένα κατά την νεολιθική εποχή δηλ. περί

το πιο πάνω "αρχαίο πόλισμα" που καλύπτει εκτεταμένη έκταση και όπου έχει ανασκαφεί και κτίριο βυζαντινών χρόνων, βρέθηκαν ανάμεσα στα ερείπια διάφορα πιθάρια καθώς και δοστρακα μελανομόρφων και αβαφών αγγείων. Από εκεί προέρχονται διάφορα αρχιτεκτονικά μέλη, κομμάτια σαρκοφάγων και επιγραφές (ελληνικές).

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΧΡΟΝΙΚΟ

από το μέλος
του Πολιτιστικού Συλλόγου
Κων/νο Κυριαζή - Κηπουρό

τα 5.000 π.Χ. Θρακικές και Πελασγικές φυλές.

Κατά τον ίδιο συγγράφεα κατά τον ΣΤ. Π. Χ. αιώνα, στην περιοχή μας εγκαταστάθηκε η Θρακική φυλή των Ηδωνών,

αφού εκδώξεις "τα Παιονικά και διάφορα άλλα Θρακικά στοιχεία" που ζούσαν σ' αυτήν, περί τον 4ο δε π. Χ. αιώνα στην περιοχή μας εγκαταστάθηκαν άποικοι Αθηναίοι και θάσιοι.¹

Η αρχαιολογική σκαπάνη έφερε στο φώς προϊστορικό οικισμό κείμενο προς τα ανατολικά σε απόσταση 1000 περίπου μέτρων από τη σημερινή τοποθεσία του χωριού και σε απόσταση 500 μέτρων "από τις λεγόμενες πηγές Βοϊράνης".²

ληνικές και λατινικές), που βρέθηκαν στον Άγιο Αθανάσιο και στο Κεφαλάρι. Από τις επιγραφές αυτές φαίνεται ότι το πολίσμα υπήρχε κατά την μακεδονική εποχή και στην θέση του ιδρύθηκε αργότερα ρωμαϊκό vicus³ (είδος αγροικίας).

Η ονομασία αυτού του αρχαίου πολίσματος (μικρό χωριό) σύμφωνα με τον Ιατρό Δραμινό ιστορικό ΣΤ. Μερτζίδη φέρεται ότι ήταν "Απολλωνία", το δε όνομα αυτό διατήρησε μέχρι την ΙΒ' εκατονταετρίδα (1200 μ. Χ.), οπότε αντικαταστάθηκε υπό του σημερινού χωριού "Μπόριανη", που έλαβε και το όνομά του, το οποίο μετά την υπό

τούρκων κατάκτηση των μερών αυτών παραλαμένως πως προφέρεται⁴.

Στην θέση της αρχαίας "Απολλωνίας", η οποία μετετράπη σε αγρούς, ανακαλύπτονται ίχνη της αρχαιότητας μεταξύ δε αυτών "ευρέθη πίθος χωρητικότητας 1300 οκαδών και πάχους 20 εκατοστομέτρων, εν τω οποίων υπήρχον και περί τα 15 οκάδας κέχρου εν καλῇ καταστάσει διατηρηθέντος".⁵

Κατά τον πιο πάνω συγγράφεα η αρχαία "Απολλωνία" βρισκόταν κάτωθεν του σημερινού χωριού "Μπόριανη", το οποίο εξεμειώνει με την παραλαμένη ονομασία "Μπόριανη".

Η Απολλωνία κατ' αυτόν είχε αναγερθεί από τους θράκες και υπήρχε ναός προς την Απόλλωνα. Αναφέρεται ακόμη ότι μέσω αυτής (Απολλωνίας) δηλήθε ο Απόστολος Παύλος "ερχόμενος εκ των Φιλίππων και μεταβαίνων εις Θεσσαλονίκην".⁶

"Ταύτην την Απολλωνίαν" ως αναφέρει ο ιστορικός Στράβων (ρρ), κατέσκαψεν ο Φιλίππος⁷.

Είναι αξιοσημείωτο ότι πρόσφατα επιπλέοντα στον αρχαιότηταν οινοπαραγωγής από την Αγία Αθανασία και συγκεκριμένα στον αγρό του Βασ. Μπάρου, λειψανά αρχαίου κτηρίου Ρωμαϊκής Εποχής. Στην ίδια περιοχή βρέθηκαν παλαιότερα επιπτύμβια γλυπτά Ρωμαϊκών χρόνων, καθώς και δοστρακα αγγείων και κλασικών χρό-

νησεών στην 4η σελίδα

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Με ιδιαίτερη χαρά και αισθήματα συγκίνησης, χαιρετίζω την

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ - ΔΡΑΜΑΣ

Ιστορική αναδρομή

Ιδρύθηκε στις 30 Ιουνίου 1977 μετά από αίτηση, που κατέτεθηκε στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Δράμας, από την προσωρινή διοικούσα επιτροπή που αποτελούσαν οι : 1. Λάζαρος Δραγουδάκης του Αναστασίου, 2. Βύρων Καρκαλανής του Νικολάου, 3. Ευδοκία Παναρίου του Θεοδώρου, 4. Αθανάσιος Παπαζώτος του Νικολάου και 5. Μιχαήλ μιχαηλίδης του Συμεών.

Στεγάζεται σε ιδιόκτητο κτίριο που παραχωρήθηκε στο Σύλλογο από τον Γ.Π.Σ. Αγ. Αθανασίου (απέναντι από τον παλαιό κινηματογράφο ΑΘΗΝΑ).

Συμπλήρωσε δεκατέσσερα (14) χρόνια δράσης στα πολιτιστικά πράγματα του χωριού μας. Στα χρόνια αυτά παρουσίασε πλήρη εκδηλώσεων που υποβοήθησαν στην πολιτιστική αναβάθμιση του. Τι να πρωτομυηθεί κανείς. Τις κινηματογραφικές προβολές, τις διαλέξεις, την διοργάνωση εκδηλώσεων το ΔΗΜΕΡΟ του ΠΑΣΧΑ. Στα πλαίσια του τελευταίου έγιναν: φεστιβάλ παραδοσιακών χορών, εκθέσεις βιβλίου, φωτογραφίας, ειδών λαϊκής τέχνης, δασοπονίας, χαλκογραφίας, ζωγραφικής, αγώνες σκάκι - σταυρόλεξου, ποδοσφαιρικές συναντήσεις.

Φυσικά δεν πρέπει να ξέχασουμε ότι κατά καιρούς, με μεγάλη προσπάθεια μελών του Συλλόγου, ανε-

βάστηκαν τρία θεατρικά έργα Ελλήνων συγγραφέων. Ήταν τα 'Ο τοπικός παράγων' του Καγιά, 'το διπλανό κρεβάτι' του Μ. Κορέ και 'Οι φιλοί' του Κ. Μουροελά. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι ο Σύλλογος μας ήταν από τους πρωτεργάτες της ΓΙΟΡΤΗΣ ΚΡΑΣΙΟΥ που γινόταν επί ορισμένα χρόνια στο ΚΕΦΑΛΑΡΙ. Επίσης διοργάνωσε λαϊκές συναυλίες καθώς και βραδές για την τρίτη ηλικία, αγώνες στίβου και ποδηλατοδρομίες.

Συμμετείχε με το χορευτικό του τμήμα, με μεγάλη μάλιστα επιτυχία, επί τρεις συνεχόμενες χρονιές σε φεστιβάλ παραδοσιακών χορών στο εξωτερικό (Γαλλία). Για φέτος έχει προγραμματιστεί εμφάνιση του χορευτικού τμήματος στην Ιταλία.

Σήμερα ο Σύλλογος συνεχίζει ενεργά την δράση του με τα χορευτικά τμήματα που διατηρεί με την συμμε-

τοχή εκατό περίπου παιδιών. Πρέπει να σημειωθεί ακόμη ότι υπάρχει δανειστική βιβλιοθήκη που λειτουργεί στα γραφεία του Συλλόγου μας με μεγάλο αριθμό βιβλίων τα οποία είναι στην διάθεση κάθε συγχωριανού μας και κυρίως των μαθητών.

Το πληθώρων του Συλλόγου είναι : 67500.

Δ. Σ.

(του πολιτιστικού Συλλόγου)

1. Αστανίδης Αναστάσιος Πρόεδρος
2. Φωτάδης Νίκος Αντιπρόεδρος
3. Μπαρόύδης Χρήστος Γραμματέας
4. Μαυρίδης Μαρία Ταμίας
5. Συμεωνίδης Σάββας Μέλος
6. Τσεμπετονίδης Μαρία Μέλος
7. Λουλουσίδης Δέσποινα Μέλος

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

έγινε στις 10/2/91.

Θάνατοι

1. Αναστασίου Ελισάβετ του Γεωργίου και της Ελισάβετ. Γεννήθηκε το 1915 απεβίωσε στις 4/1/91.
2. Ιωαννίδου Δέσποινα του Ιωάννη και της Σαββατώς. Γεννήθηκε το 1908, απεβίωσε στις 5/1/91.
3. Νιτζόγλου Βασιλική του Ανδρέα και της Διαμαντώς. Γεννήθηκε το 1912 απεβίωσε στις 13/1/91.
4. Ζηλακάκης Στέφανος του Ζαχαρία και της Ροδόπης. Γεννήθηκε το 1910 απεβίωσε στις 31/1/91.
5. Ζηλακάκη Πολυξένη του Αριστείδη και της Φωτεινής. Γεννήθηκε το 1949 απεβίωσε στις 3/2/91.
6. Κεχαγιάς Αθανάσιος του Ευσταθίου και της

ΑΤΥΧΗΜΑ

Σε τροχαίο ατύχημα, που έγινε έξω από το χωριό Μαυρολεύκη στις 26/4/91, βρήκε τραγικό θάνατο ο Μπερμπερίδης Γιώργος του Βασιλείου, 24 ετών και ο Ρόμπερτ Ευθυμιάδης, επίσης 24 ετών.

Ο θάνατος των δύο νέων συγχωριανών μας συγκλόνισε το χωριό και το βύθισε στη λύπη.

Η εφημερίδα συλλυπείται θερμά τις οικογένειες των αποθανόντων και εύχεται να μη ξαναζήσει το χωριό παρόμοιες στιγμές.

βοϊόανη

ΔΗΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
του Αγίου Αθανασίου
Δράμας

Εκδότης:
Πολιτιστικός Συλλόγος
Αγίου Αθανασίου
T.K. 663 00
ΤΗΛ. 67.500

Διευθύνεται από
Συντακτική Επιτροπή από τους:
1. Κυριαζή - Κηπουρό
Κων/νο
2. Μπαρύδη Χρήστο
3. Αναστασίδη Στυλιανό

Επησεις συνδρομές
Εσωτερικού 1.000 δραχ.
Εξωτερικού
(Γερμανία) DM 30
σε δολ. ΗΠΑ 20 \$

ΣΥΝΑΡΟΜΕΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Οι συνδρομές για την 'Βοϊόανη' καθώς και οι επιστολές συνεργασίας μπορούν να στέλνονται στον Γραμματέα του Συλλόγου κ. Χρήστο Μπαρύδη, στη διεύθυνση του Συλλόγου.

Χειρόγραφα δημοσιεύμενα
ή μη, δεν επιστρέφονται

Η παραγωγή,
η στοιχειωθείσα
και η εκτύπωση της
εφημερίδας 'βοϊόανη'
έγινε στις εγκαταστάσεις
FOTO - OFFSET
Τυπογραφείο

★ Άστηρ

ΗΛΙΑ Δ. ΚΑΛΑΙΤΖΗ
ΑΜΥΝΤΑ 48 & ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ
τηλέφωνο 32.807
με τα
πλέον σύγχρονα
μηχανήματα
Γραφικών Τεχνών
(παραγωγή και εκτύπωση).

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΑΣΧΑ '91

Στα πλαίσια των εκδηλώσεων Πάσχα '91 ο Πολιτιστικός και Μορφωτικός Σύλλογος Αγίου Αθανασίου παρουσίασε με μεγάλη επιτυχία παραδοσιακούς χορούς από χορευτικά τμήματα του Συλλόγου.

Ήταν ένα όμορφο απόγευμα και χόρεψαν 80 παιδιά, στο προαύλιο του σχολείου από 5 - 15 χρονών. Όλα τα παιδιά ήταν υπέμενα με παραδοσιακές στολές. Παρουσιάστηκαν χοροί από τον Πόντο και τη Μακεδονία. Παρά τις άσχημες και ρικές συνθήκες την εκδήλωση

στη παρακολούθηση πλήθος κόσμου.

Ο Σύλλογος ευχαριστεί τους αφανείς παράγοντες της εκδήλωσης. Από τις δασκάλες των τυμπάτων έως τους μουσικούς και φυσικά ευχαριστεί και τον κόσμο που παραβρέθηκε και που με την παρουσία του ζέστανε την εκδήλωση.

Για όλη μια φορά υπενθυμίζουμε ότι στο Σύλλογο υπάρχει μεγάλη ανάγκη αγοράς νέων στολών. Παρακαλούμε όσους θέλουν να βοηθήσουν ν' απευθυνθούν στα μέλη του Δ.Σ.

ΑΠΟΔΟΧΗ ΔΩΡΕΩΝ

• Το Δ.Σ. του Συλλόγου αποδέχεται τη δωρεά ενός ηλιακού θερμοσίφωνα από τον κ. Χρήστο Τελλίδη και τον ευχαριστεί. Η δωρεά αυτή τέθηκε σε λαχειοφόρο κλήρωση. Ο τυχερός αριθμός είναι ο 029. Το λαχείο έχει μείνει στο σύλλογο.

• Το Δ.Σ. του Συλλόγου αποδέχεται την δωρεά μιας παραδοσιακής στολής από τον κ. Αθανάσιο Παπαδόπουλο και τον ευχαριστεί.

• Επίσης αποδέχεται την δωρεά ενός σύνθετου από τον Ξελουργό κ. Παπαδόπουλο Νικόλαο και τον ευχαριστεί.

• Τέλος αποδέχεται την δωρεά δύο παραδοσιακών στολών από τους κ.κ. Γεώργιο Φωτιάδη και Νικόλαο Αποστολίδη και τους ευχαριστεί.

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ

Γεν. Νοσοκομείο Δράμας: τηλ. 23351 - 25600 - 23213
τηλ. προσωνέννησης για ραντεβού με γιατρό: 2222 - 22696.

Αιμολήψies γίνονται καθημερινά από 7.30 - 9.30 π.μ.
Η αιμοδοσία λειτουργεί καθημερινά από 8.30 π.μ. - 13.00 μ.μ.

Τα εξωτερικά iατρεία του νοσοκομείου λειτουργούν:
Μαιευτικό ΔΕΥΤΕΡΑ - ΤΕΤΑΡΤΗ - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
Γυναικολογικό ΔΕΥΤΕΡΑ - ΤΕΤΑΡΤΗ - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
Κάθε ΤΡΙΤΗ γίνονται τεστ Παπανικολάου
Δερματολογικό: Κάθε μέρα 9πμ. - 1.30 μ.μ.
Νευρολογικό ΔΕΥΤΕΡΑ - ΤΡΙΤΗ - ΠΕΜΠΤΗ από 9.00 πμ. - 1.00 μ.μ.

ΑΝΤΙΦΥΜΑΤΙΚΟ: ΤΡΙΤΗ - ΠΕΜΠΤΗ
ANTIFΥΜΑΤΙΚΟ: ΤΡΙΤΗ - ΠΕΜΠΤΗ

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

έγινε στις 10/2/91.

Θάνατοι

1. Αναστασίου Ελισάβετ του Γεωργίου και της Ελισάβετ. Γεννήθηκε το 1915 απεβίωσε στις 4/1/91.
2. Ιωαννίδου Δέσποινα του Ιωάννη και της Σαββατώ

Η ταυτότητα του χωριού μας

Γενικά

Βρίσκεται Ν.Α. της Δράμας, κοντά στα όρια των Νομών Δράμας - Καρδάλας και σε θέση που επιτρέπει την επικοινωνία με αυτές τις δύο μεγάλες πόλεις καθώς και με τα γύρω χωριά.

Κτισμένο πάνω στον εθνικό δρόμο που διασχίζει την πεδιάδα της Βοϊράνης, απέχει μόλις 13 χιλιόμετρα από την Δράμα και 22 από την Καρδάλα.

Η διαμόρφωση του εδάφους, ο φυσικός πλούτος και το κλίμα του Αγίου Αθανασίου δημιουργούν ένα φυσικό περιβάλλον, ιδιαίτερα φιλόξενο για τους ανθρώπους.

Κλίμα: Το χωριό είναι πεδινό και το κλίμα του είναι ηπειρωτικό (υψηλές χειμωνιές με λιγά χόνια και θερμά καλοκαριά με λίγες βροχές) και παρά πολύ ημέρες.

Έκταση

Εχει έκταση 28.000 στρέμματα από τα οποία 2.500 είναι βοσκότοποι, 24.000 καθαρά καλλιεργήσιμη γη και τα υπόλοιπα αστικό μέρος (σπίτια - δρόμοι - πλατείες κλπ).

Κάτοικοι

Σύμφωνα με την τελευταία απογραφή της 17/3/91, το χωριό έχει εγγεγραμμένους στα δηματολόγια 5.000 κατοίκους από τους οποίους 3.560 κατοικούν στο χωριό (1300 οικογένειες), 1150 κατοίκοι είναι μετανάστες εξωτερικού (Δ. Ευρώπη - ΗΠΑ - Καναδά - Αυστραλία) και οι υπόλοιποι κατοικούν σε διάφορα μέρη της Ελλάδας και κυρίως στις πόλεις Δράμα, Καρδάλα, Θεσ/νίκη, Αθήνα.

Όλοι είναι πρόσφυγες από τον Πόντο, Θράκη και Μ. Ασία.

Συγκεκριμένα : 1. Πό-

ντιοί (περιοχών Τραπεζούντας, Κερασούντας, Σαμψούντας) ποσοστό 57%.

2. Θρακιώτες (περιοχή Αν. Ρωμυλίας) ποσοστό 17%.

3. Θρακιώτες (περιοχή Δυτ. Θράκης) ποσοστό 22%.

4. Μικρασιάτες (περιοχή Ιωνίας Μ. Ασίας) ποσοστό 4%.

Εγκαταστάθηκαν κατά την ανταλλαγή των ελληνοτουρκικών πληθυσμών 1922 - 1923 (Συνθήκη Λωζάνης της Ελβετίας που υπογράφτηκε στις 30/1/23 και κυρώθηκε με Ν. Διάταγμα της 25/8/1923).

Γλώσσα

Η γλώσσα των ανθρώπων ποικίλει ανάλογα με την ηπειρωτική (υψηλές χειμωνιές με λιγά χόνια και θερμά καλοκαριά με λίγες βροχές) και παρά πολύ ημέρες.

Προϊόντα

Τα προϊόντα που παράγονται στο χωριό είναι κυρίως αγροτικά, μέσα από διάφορες καλλιέργειες αλλά και κτηνοτροφικά.

Τέτοιες καλλιέργειες είναι : α) Τα βιομηχανικά φυτά (καπνός, ντομάτα, τεύτλα).

Ο καπνός ανατολικού τύπου "Μπαρμάς" αποτελεί το κατ' εξοχήν προϊόν με αριστη ποιότητα και για αυτό είναι και διεθνώς αναγνωρισμένη. Σήμερα η καπνοκαλλιέργεια έχει μειωθεί αισθητά και τη θέση της έχουν πάρει άλλες καλλιέργειες, β. Δημητριακά (οπάρι, κριθάρι, καλαμπόκι).

Μεριδιό στην οικονομία του χωριού διεκδικεί και η κτηνοτροφία μαζί και υπάρχουν πολλές οργανωμένες κτηνοτροφικές μονάδες.

Το πέρασμα όμως του

χρόνου βοήθησε στην αλλαγή της φυσιογνωμίας του χωριού, από καθαρά αγροτική σε ηπειροτική.

Εποικανείται με νέα τάξη κατοικών, την εργατική, που απασχολείται σε διάφορες βιοτεχνίες - βιομηχανίες που έσπασαν φυλοπρόδοσοι συγχωριανοί.

Σ' αυτές παράγονται κυρίως έτοιμα ενδυμασία που διατίθενται στο εσωτερικό και εξωτερικό, όπως επίσης διάφορα είδη λαχανοπλαστικής και άρτου.

Σύλλογοι του χωριού

α). Μ.Α.Σ. Μ. Αλέξανδρος
Αγ. Αθανασίου
β). Σύλλογος Γονέων κηδεμόνων
γ). Φιλαρμονική Αγ. Αθανασίου
δ). Πολιτιστικός Σύλλογος
ε). Αγροτικός Σύλλογος στ.) Σύλλογος Υπερήλικων.

Κοινοτικό Συμβούλιο

Το κοινοτικό συμβούλιο που προέκυψε από τις τελευταίες δημοτικές και κοινοτικές εκλογές το απαρτίζουν οι παρακάτω :

Παπαδόπουλος Νικόλαος Ιατρός Πρόεδρος Τοκούρης Παντελής Φανοπαΐδης Αντιπρόεδρος Παπαδόπουλος Αθανάσιος Μηχανοτεχνίτης Μέλος Κουτόλου Κυριάκος Υπάλληλος ΥΕΒ Μέλος Δραγούμδακτης Οδυσσέας Εργολ Οικοδ. Μέλος Αναστασίδης Βασιλείος Βιοτέχνης Μέλος Γερπερίδης Δήμος Επιχειρηματίας Μέλος Κομνηναΐδης Ιωσήφ Ε. οτεχνής Μέλος Γρηγοριάδης Ιωάννης Γεωργίδης Μέλος

Το πέρασμα όμως του

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

Επιμέλεια ΣΑΒΒΑΣ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ

ΜΟΥΣΙΚΟΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Α. Γ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Σύντομη

Ιστορική αναδρομή

1946. Ο πόλεμος έχει τελειώσει. Ο κόσμος προσπαθεί να επιβιώσει μέσα από τα ερείπια, δεν έχεινά όμως την πολιτιστική και αθλητική του παράδοση. Το 1946 στο χωριό μας μια παρέα προσπαθεί να ίδρυσει ένα αθλητικό σύλλογο. Μόνη κατεύθυνση αθλητική, το ποδόσφαιρο. Την παρέα αυτή αποτελούσαν οι :

Ξανθόπουλος Σάββας, Ιωαννίδης Αρτεμίδωρος, Παπαδόπουλος Γαβριήλ, Θωρίδης Γιώργος. Το 1946 η κοινότητα με δύκες της δυνάμεις αρχίζει την κατασκευή του πρώτου κοινοτικού γηπέδου. Η μοάδα προσωρινά παίζει ποδόσφαιρο σ' ένα χωράφι στην τοποθεσία του σημερινού γηπέδου.

Υπήρχε και μια αλάνα στην αυλή του Ιου Δημ. σχολείου, που προπολεμικά μαζεύονταν παρέες από το χωριό και παίζανε ποδόσφαιρο. Το γήπεδο που κατασκεύασε η τότε κοινοτική αρχή βρίσκεται στην τοποθεσία του σημερινού γηπέδου με διαφορετικές διαστάσεις και άλλο προσανατολισμό. Η προσεύλευση του κόσμου ήταν μεγάλη. Ακόμη και οι γυναίκες ακολούθουσαν την μοάδα στις εξορμήσεις στα άλλα χωριά. Το πρωτότυπο ήταν διαφορετικό. Η μοάδα ήταν αναγκασμένη να κάνει μακρινά ταξί-

δια μέχρι την Χρυσούπολη

και Ελευθερούπολη.

Το μεταφορικό μέσο θα ήταν

ή κάποιο φορτηγό ή κάρα.

Τα τεχνικά μέσα ήταν ελλειπή όπως και η ενδυμασία

και η υπόδηση. Χαρακτηριστικό αυτό που μας δημιεύει ο κ. Ξανθόπουλος Σάββας. Υπήρχαν ποδοσφαιριστές μ' ένα παπούτσι κι' αυτό θα ήταν ανάποδο. Οι μπάλες ήταν φουσκωτές. Τα οικονομικά πενιχρά. Όπ' ώρχε ή ο καβένας έβαζε το χέρι στην τσέπη ή με εράνου. Ο ζήλος των παιχτών ήταν μεγάλος. Ο προπονητής δεν πληρωνόταν. Κάπι που θυμάται ο αφηγητής, το 1952 για μια τριετία προπονήτης ήταν ο Ιωαννίδης Γρηγόριος (δάσκαλος του χωριού), πατέρας του Ιωαννή σημερινού δημοσιογράφου. Το 1968 το κράτος απαλλοτριώνει τα γύρω από το γήπεδο χωράφια. Η Γ.Γ.Α. κατασκεύαζε γήπεδο διεθνών προδιαγραφών με υπονόμους κόστους 5.500.000 δρχ. Σήμερα το γήπεδο

διαθέτει χορτοτάπητα. Αυτό έγινε με ενέργειες και οικονομικούς πόρους της κοινότητας.

Η μοάδα στα τόσα χρόνια παρουσίασε στα τοπικά πρωταθλήματα και στα περιφερειακά μεγάλες επιτυχίες.

Πολλοί ποδοσφαιριστές της κατόρθωσαν να παίξουν σε ομάδες μεγαλυτέρων κατηγοριών.

(Τα ιστορικά στοιχεία δύθηκαν στον αθλητικό μας συντάκτη Σάββα από τον κ. Ξανθόπουλο Σάββα τον οποίο και ευχαριστούμε).

Τελευταία αποτελέσματα

Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

14-4-91: ΟΦΗ Ν. Ηρακλείτσα - Μ. Αλέξανδρος 1-0

17-4-91: Μ. Αλέξανδρος - Νέστος Χρυσούπολεως 4-4

21-4-91: Ηρακλής Κ. - Μ. Αλέξανδρος 4-1.

28-4-91: Μ. Αλέξανδρος - Νίψα 4-0

5-5-91: Ακρόπολη - Μ. Αλέξανδρος 0-0

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

Η βαθμολογία του ομίλου μας σε 38 αγώνες

Α/Α	ΟΜΑΔΕΣ	ΤΕΡΜΑΤΑ	ΒΑΘ.

<tbl_r cells="4" ix="1" maxcspan="1"

ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΡΑΜΑΣ (παλιά Βοϊράνη, Μπόριανη)

Συνέχεια από την 1η σελίδα

νων, τα οποία ευρίσκονται στο Μουσείο των Φιλίππων.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι μετά την εκδιώξη των Θρακοπελασιγών φύλων, η περιοχή κατακτήθηκε από τους Μακεδόνες, μετά δε την κατάκτηση της Μακεδονίας από τους Ρωμαίους (146 π.Χ.), η περιοχή μας έγινε Ρωμαϊκή Επαρχία.

Από το 395 μ.Χ. μέχρι το έτος 1383 μ.Χ. η περιοχή μας ήταν επαρχία της Βυζαντίνης αυτοκρατορίας, μένα μικρό διάλευμα φράγκικης κατοχής (1206 - 1223). Σημαντική για την περιοχή είναι η αναφορά του Γάλλου χρονογράφου Γοδεφρίδου Βιλλαρδούνου, ο οποίος αναφέρει ότι στην πεδιάδα ανάμεσα στα δύο κάστρα της Δράμας και της Χρυσούπολης (σημ. Καβάλα) υπήρχαν μόνο Ελληνες⁹.

Το έτος 1383 η περιοχή μας καταλήφθηκε οριστικά από τους Οθωμανούς Τούρκους (το 1371 έγινε η πρώτη κατάληψη) και εποικίστηκε από Κονιάρους, ο οποίοι ήταν βάρβαρη φυλή Τούρκων από την περιφέρεια Ικονίου της Μ. Ασίας. Από τότε και έως το 1912 η περιοχή βρισκόταν κάτω από την τούρκικη κυριαρχία από δε το 1912 έως το 1913 κάτω από βουλγαρική κατοχή.

Γι' αυτό την μάυρη περίοδο υπάρχουν δυστυχώς πενιχρές μόνο ιστορικές πληροφορίες για να γνωρίσουμε την εξέλιξη της. Το βέβαιο είναι ότι ο οικισμός που υπήρχε στην θέση του σημερινού χωριού μετετράπη σε μουσουλμανικό και άλλαξε την ονομασία του. Τις ελάχιστες πληροφορίες αντλούμε από την αφήγηση του Τούρκου Εβλιά - Τσελεμπή, ο οποίος στο οδοιπορικό του στην περιοχή κατά τα μέσα του 17ου αιώνα, αναφέρει την ύπαρξη του χωριού, το οποίο φέρει την ονομασία "Μποϊράζ" (Κάριε - Μποϊράζ, ήτοι χωρίον του Βορρά), κατ' άλλη δε γραφή "Ποϊράν"¹¹.

Κατά το έτος 1910 το χωριό αποκαλείται "Μποϊράνη", είναι μουσουλμανικό και αριθμεί 705 άτομα, μεταξύ δε αυτών υπάρχουν και ολγάριθμοι Ελληνες Ηπειρώτες, βλάχικης καταγωγής, αθίγγανοι και λίγοι Αλβανοί¹².

Την περίοδο αυτή το χωριό εξουσίαζεται από μικρό αριθμό Τούρκων αγάδων, οι οποίοι έχουν στην υπηρεσία τους πλήθος αθίγγανων, ενώ η εμπορική δραστηριότητα περιέχεται στα χέρια δραστηριών Ηπειρώτων, μεταξύ των οποίων ήταν οι Καπέτσης, Τολάλης, Παπαστεργίου, Παπαζώτος, Μπεσίκας, που είχαν εγκατασταθεί στο χωριό περί τα τέλη του 19ου αιώνα.

Τον Οκτώβριο του 1912 κατά την διάρκεια του α' Βαλκανικού πολέμου, όπου οι Ελληνες, Σέρβοι και Βούλγαροι συμμάχησαν κατά των Τούρκων κατακτήσαν, η περιοχή μας καταλαμβάνεται από τους Βουλγάρους.

Την 1η Ιουλίου 1913, στα πλαίσια του β' Βαλκανικού πολέμου, όπου οι Ελληνες πολέμησαν μαζί με τους Σέρβους κατά των Βούλγαρων, η περιοχή απελευθερώνεται από τον Ελληνικό στρατό και εγκαθίστανται πλέον στον νομό Ελληνική

Διοίσηση (πρώτος Νομάρχης διορίστηκε από την Ελληνική Κυβέρνηση ο μουσουλμάνος Ελληνικής υπηκοότητας Αλή Βέντης Ναηπαζέδη)¹³.

Κατά την περίοδο αυτή έρχονται στο χωριό και οι πρώτοι Ελληνες πρόσφυγες (ελάχιστοι στον αριθμό) προερχόμενοι από Ανατολική Θράκη, εκμεταλλεύομενοι την νέα ευνοϊκή κατάσταση. Πρώτος μεταξύ αυτών ο Κων/νος Δανδίνης, προερχόμενος από την Γέννα περιοχής 40 Εκκλησιών, ο οποίος ήταν και ο πρώτος πρόεδρος του χωριού μετά την ανταλλαγή των πληθυσμών. Οι υπόλοιποι, προερχόμενοι κυρίως από το Μπογιαλίκ, ήταν λιποτάκτες του Βουλγαρικού στρατού.

Το 1916 στα πλαίσια του α' παγκοσμίου πολέμου η περιοχή καταλαμβάνεται από τους Γερμανοβουλγάρους για να απελευθερωθεί και πάλι το 1918 μετά την νίκη των συμμάχων της "Αντάντ", με τους οποίους πολέμησε και η Ελλάδα. Έκτοτε και μέχρι σήμερα η περιοχή μας βρίσκεται κάτω από Ελληνική διοίκηση, εκτός της περιόδου 41 - 44, οπότε είχαμε την τρίτη βουλγαρική κατοχή στα πλαίσια του β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Τα πρώτα κύματα των Ελλήνων προσφύγων, προερχόμενα κυρίως από την Ανατολική Θράκη (περιοχή 40 Εκκλησιών, Μπογιαλίκ, Κεσσάνη κλπ.) άρχισαν να ξεριζώνονται από τις ανθούσες πατρίδες τους, από το 1918, μη μπορώντας να αντέξουν την βία και την καταπίεση των Βουλγάρων

της περιοχής τους, η φυγή δε αυτή συνεχίστηκε και ολοκλήρωθηκε κυρίως το 22 - 23. Ακολούθησε ο μεγάλος έρειζωμός των Ελλήνων του Πόντου και της Μ. Ασίας, πολλοί από τους οποίους (περίπου 400 οικογένειες) προερχόμενοι από τις περιοχές Αλάτσαμ, Κερασούντας, Τραπεζούντας κλπ. εγκαταστάθηκαν στο χωριό κατά τα έτη 1923 - 24 κατά την ανταλλαγή των πληθυσμών και στα πλαίσια της συνθήκης της Λωζάνης.

Η πρώτη επίσημη ονομασία του χωριού, που προήλθε από την κοινότητα Δοξάτου, ήταν "Μποϊράνη" και δόθηκε σ' αυτό με το Β. Δ. 7/2/1922 (ΦΕΚ. Α. 20/1922)¹⁴.

Η ονομασία αυτή, η οποία είναι πολύ διαδεδομένη και σήμερα, προερχόταν από την τούρκικη ονομασία "Μποϊράν". Η ιστορική έρευνα, διασταυρούμενη από τις αφγήσεις των πρώτων Ελλήνων που εγκαταστάθηκαν στο χωριό, οδηγεί σχέδιον με βεβαιότητα στο συμπέρασμα ότι οι Τούρκοι έδωσαν στο χωριό το πιο πάνω όνομα, παίρνοντας υπ' όψη την αρχική ονομασία του βυζαντινού οικισμού που βρισκόταν στη θέση του, η οποία σύμφωνα κυρίως με τις αφγήσεις ήταν "Βοϊράν" ή "Βοριανή".

Η ονομασία αυτή οφείλεται στις παρακείμενες πηγές, που αποκαλούνται ακόμη και σήμερα "πηγές Βοϊράνης" και οι οποίες λέγεται ότι πήραν το όνομα αυτό εξαιτίας της βοής με την οποία έρρεαν τα νερά (βοή + ρέω). Η εκδοχή ότι η αρχική Ελληνική ονομασία του χωριού ήταν "Βοριανή", την οποία πήρε από την θέση της, βορείως του ποτα-

μού Ζυγάκη (χωριό του βορρά, μάλλον δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα).

Το έτος 1927 (Δ. 1/4/1927 ΦΕΚ. Α. 76/27), η κοινότητα "Μποριανής" μετωνομάστηκε σε Κοινότητα "Άγιου Αθανασίου" και αριθμούσε κατά την απογραφή του 1928, 2.088 κατοίκους. Η πραγματική αιτία αυτής της μετονομασίας δεν μας είναι γνωστή. Κατά παλιάν εκδοχή, οφείλεται στο γεγονός ότι το πρώτο πανηγύρι του χωριού, που γινόταν την δεύτερη ημέρα του Πάσχα συνέπεσε με την γιορτή του Αγίου Αθανασίου (2 Μαΐου).

Κατ' άλλη εκδοχή η επιλογή ήταν τυχαία και κατ' άλλη οφείλεται στον τότε Δημαρχό της Δράμας Θ. Αθανασάδην.

Πάντως εκείνο που είναι βέβαιο είναι ότι η ονομασία "Άγιος Αθανασίος" δεν είναι εφημερίδα, που είναι καρπός σύλλογης και υπεύθυνης δουλειάς νέων ανθρώπων, με περισσότερη δρέπη και μεράκι που έχουν να προσφέρουν στους συγχωριανούς μας όπου κι αν βρίσκονται, ένα ελεύθερο θήμα προβληματισμού και διαλόγου.

Βοϊράνη γιατί . . .

● Κάτι καινούρ-

ΥΛΟ λοιπόν γεννήθηκε στο χωριό μας. Κάπι πολύ σημαντικό που είναι βέβαιο ότι θα ταράξει την πνευματική ακίνησια που χαρακτηρίζει την εποχή μας.

Γεννήθηκε μια εφημερίδα, που είναι καρπός σύλλογης και υπεύθυνης δουλειάς νέων ανθρώπων, με περισσότερη δρέπη και μεράκι που έχουν να προσφέρουν στους συγχωριανούς μας όπου κι αν βρίσκονται, ένα ελεύθερο θήμα προβληματισμού και διαλόγου.

Και το όνομα αυτής "Βοϊράνη".

Τι μπορεί αλήθεια να θυμίζει αυτή η ονομασία με την τόση εύηχη, ποιητική και ελληνοπρεπή προφορά, που δεσπόζει στην κορυφή της εφημερίδας μας.

Για τους πολλούς και κυρίως τους νεώτερους ίσως να αποτελεί ένα αναπάντητο ερώτημα.

Για κάποιους όμως παλιούς που πάτησαν από τους πρώτους στο χωριό προερχόμενοι απ' τις χαμένες πατρίδες και για κάποιους που ερεύνησαν σε βάθος τις ιστορικές πηγές και που τις συνέδασαν με τις ιστορικές μνήμες, η ονομασία αυτή λέει πολλά.

Η "Βοϊράνη" είναι η αποκατάσταση της ιστορικής συνέχειας και αλήθειας έστι στο βάθος των αιώνων.

Η "Βοϊράνη" είναι ζωντανή πραγματικότητα. Την κρατάτε στα χέρια σας και σας προκαλεί να την συνδράμετε όπως μπορείτε ακόμη και με την κριτική σας.

Θα ήταν όμως μεγάλη παράλειψη, αν τώρα με την έκδοση του πρώτου φύλου της, δεν γινόταν αναφορά σε δύο ανθρώπους, που συνέβαλαν τα μέγιστα στην γέννησή της και των οποίων η παρουσία και η προσφορά θα έχει καθοριστική σημασία στην παραπέρα πορεία της.

Γιατί η "Βοϊράνη" δεν είναι ή δεν πρέπει να είναι απλά μια εφημερίδα του πολιτιστικού συλλόγου του χωριού μας, αλλά η σύλλογη έκφραση του ιστορικού, του κοινωνικού και πολιτι